

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/37608
GK 70

GÜNLÜDÜR
17 Şubat 2021

Sayı : 64272063-610- 49028

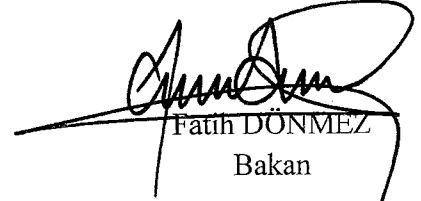
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-37608)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.12.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.754988 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen ŞEVKİN'in tarafıma tevcih ettiği 7/37608 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-37608 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN MÜZEYYEN
ŞEVKİN'İN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

DÖNEM
27/4

ESAS NO
7/37608

Sorular:

19.08.2016 tarihinde kabul edilen 6741 sayılı Kanunla kurulan Türkiye Varlık Fonu, sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliğine katkı sağlama, yurtiçinde kamuya ait olan varlıkları ekonomiye kazandırma, dış kaynak temin etme, stratejik, büyük ölçekli yatırımlara iştirak etme amacı taşımaktadır.

Türkiye Varlık Fonu (TVF) bünyesinde 23 şirket, 2 lisans ve çeşitli taşınmazlar olduğu bilinmektedir. Portföydeki şirketlerin öz kaynak büyüklüğü 177 milyar lirayı bulmaktadır. Türkiye'de enerji sektörümüzün gözbebeği olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ve Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ)'de TVF bünyesindeki şirketlerdendir.

Eski Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, katıldığı bir televizyon programında Karadeniz'de keşfedilen doğalgaz rezervi hakkındaki sorulara cevap verirken, "Bu son süreç gerek TPAO ve gerek BOTAŞ'ı farklı bir lige çıkaracak. Önümüzdeki yakın süreçte bu keşiflerin gelişmesiyle birlikte gerek TPAO, gerek BOTAŞ'ın bilançoları önce yurt içi, sonra yurt dışı olabilir, halka arz sürecinin de önünü açacak" demiştir.

Karadeniz'de keşfedildiği açıklanan 320 milyar metreküplük doğal gaz rezervinin ekonomik değere dönüştürülmesi, gazın çıkartılarak, üretilerek boru hatları ya da sıvılaştırma yoluyla kullanıma sunulması oldukça ciddi bir süreyi ve yüklü miktarda bir finansmanı gerektirmektedir. Mevcut koşullarda yurt dışından sermaye çekemeyen, mevcut yabancı sermayenin de çıkışta olduğu Türkiye'nin en az 5-9 milyar dolar arasında tahmin edilen yatırım tutarını kısa sürede karşılaması ya da yurt dışından uygun koşullu döviz finansmanı sağlaması oldukça güç görünmektedir. Bugünkü piyasa fiyatlarından parasal tutarının 45-65 milyar dolar olduğu ifade edilen bu gazın 2023'e kadar nasıl ve hangi yatırımla kullanıma sunulacağı soruları karşılıksız kalmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yasalaşan "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile TPAO'dan sonra BOTAŞ da Kamu ihale Kanunu (KİK) denetiminden uzaklaştırılmıştır. Kaldı ki TPAO ve BOTAŞ'ın bünyesinde yer aldığı TVF de hem Kamu ihale Kanunu'na hem de Sayıştay denetimine tabi değildir.

Karadeniz'de bulunduğu söylenen doğalgaz rezervinin çıkarılmasındaki finansman darboğazının aşılması amacıyla TPAO ve BOTAŞ hisselerinin satılacağına yönelik iddialar kamuoyunu meşgul etmektedir.

Bu çerçevede aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim.

- Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile bütün doğalgaz ihaleleri Kamu ihale Kanunu kapsamından çıkarılmış, TVF şirketleri olan TPAO ve BOTAŞ'ın yaptığı ihaleler de denetimden uzaklaştırılmıştır. Bu kararın arkasında TPAO ve BOTAŞ'ın satışı mı vardır?
- Eski Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın katıldığı bir televizyon programında "Önümüzdeki yakın süreçte TPAO ve BOTAŞ'ın bilançoları önce yurt içi, sonra yurt dışı olabilir, halka arz sürecinin de önünü açacak" açıklaması, ekonomi yönetiminin önündeki finansman modelinin TPAO ve BOTAŞ'ın özelleştirilmesi olacağına yönelik bir işaret değil midir?
- Türk Telekom'un blok satış yoluyla çoğunluk hissesinin devredildiği bilinmektedir. TPAO ve BOTAŞ'ın özelleştirilme planı sadece halka arz değil blok hisse satışını da içermekte midir?

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN MÜZEYYEN
ŞEVKİN'İN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI

DÖNEM
27/4

ESAS NO
7/37608

- TPAO ve BOTAS'ın halka arz yoluyla yerli ve yabancılara satılarak özelleştirme planının ardından bu hisseleri toplayacak bir takım yerli ve özellikle Katarlı yabancı kuruluşlar vasıtasıyla el değiştireceği iddiaları doğru mudur?
- TPAO'nun petrol alanında, BOTAS'ın ise doğal gaz alanında tekel konumunda iken Türkiye'nin en köklü ve eski enerji şirketlerinin içeride ve dışarıda yerli ve yabancı alıcılara hisse arzı yoluyla özelleştirilmesi, Türkiye'nin enerji güvenliğini büyük bir risk altına almayacak mıdır?
- Hisse satışı ya da blok hisse yöntemiyle yabancı ellere geçecek enerji kontrolünün Türkiye'nin enerji güvenliğinin tehdit edilmesine zemin hazırlamayacak mıdır?
- 21 Ağustos 2020'de Karadeniz'de keşfedildiği açıklanan 320 milyar metreküplük doğal gaz rezervinin ekonomik değere dönüştürülmesi için bugüne kadar hangi çalışmalar yapılmıştır? Çalışmalarda gelinen son aşamayı açıklar mısınız?

Cevaplar:

Karadeniz'deki Sakarya sahasındaki doğal gaz keşif ilanının hemen sonrasında sahanın geliştirilmesi ve üretime alınması amacıyla 2 adet derin deniz kuyu sondajı ve bölgenin ilave doğal gaz potansiyelinin tespit edilebilmesi amacıyla yapılması hedeflenen 10.700 km²'lik üç boyutlu sismik çalışmasının 6.000 km²'lik kısmı tamamlanmış olup, proje kapsamında yapılacak olan deniz tabanı üretim tesisi, deniz altı boru hatları ve gaz işleme tesisinin niteliğini belirleyecek olan projenin ön mühendislik çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, keşfedilen doğal gazın iletim sistemimize bağlantısı hususunda Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketince (BOTAS) güzergâh etüdü çalışmaları yapılmaktadır.

Keşif yapılan sahaya en yakın limanı bulunduran bölge olan Zonguldak'a bağlı Filyos bölgesi, üretim tesislerinin kurulacağı bölge olarak belirlenmiş olup, bölgedeki arazilerin TPAO'ya tahsisi için ilgili kurumlarla mutabakat sağlanmış ve zemin etüdü çalışmalarına başlanmıştır.

Bölgede yapılacak yatırımlara ilişkin ÇED raporu çalışmaları devam etmektedir.

TPAO ve BOTAS'ın özelleştirilmesi veya halka arzına ilişkin hususlar gündemimizde bulunmamaktadır.